

Förslag från styrelsen: Reviderade stadgar för ett starkare förbund

Förslag till beslut:

- Att anta nya reviderade stadgar för förbundet
- Att de nya stadgarna ska träda i kraft 1/12 2024

Med stadgar som inte har reviderats på nästan 10 år och tidigare uppdrag från årsmöten om att arbeta för ett starkt förbund med en starkare vi-känsla samt tidigare beslut om att en effektivare medlemsadministration ska utvecklas har styrelsen arbetat tillsammans med kansliet för att ta fram ett förslag på reviderade stadgar.

Styrelsens bedömning är att vi som förbund står inför nödvändiga förändringar och satsningar, bland annat för att säkerställa vår organisatoriska hållbarhet genom att öka medlemsantalet och antalet engagerade medlemmar. Med det i åtanke presenteras här reviderade stadgar som ska vara grunden i ett kommande förändrings- och utvecklingsarbete.

Här nedan listar vi de centrala delarna till varför vi vill att årsmötet bifaller styrelsens förslag till reviderade stadgar:

Förenklat engagemang och ökad interndemokrati

Styrelsen har de senaste åren fått flertal återkommande uttryck för behov av avlastning för lokalföreningarna och att förbundet måste ta mer ansvar för hantering av medlemmar och organisationens hållbarhet. Detta behov möter vi genom att i stadgarna reglera att förbundet tar in medlemsavgift och att förbundet i samband med detta tar över ansvaret för administrationen av medlemskap.

Vi möjliggör samtidigt för medlemmar att bli medlem direkt i förbundet för att på så sätt ha en låg tröskel för nya medlemmar som till exempel inte bor på en ort som har en lokalförening eller för potentiella medlemmar som inte har intresse av engagemang i en lokalförening. Vi ser samtidigt att vi med de nya stadgarna tydliggör att demokratin som lokalföreningar styr över idag kvarstår då lokalföreningarna behåller rösträtten på samma sätt som idag men vi ökar möjligheten till

inflytande direkt från medlemmar som i förslaget nu även kan nominera till förtroendeuppdrag och motionera till stämman utan att gå via en lokalförening.

Öka kännedom och vi-känsla

Vi har idag flera utmaningar kopplade till den låga kännedom om oss och vi ser framförallt att för få potentiella medlemmar känner till oss och därmed når vi inte många av de som skulle ha nytta av alla de fördelar och förmåner som finns för våra medlemmar. Med de reviderade stadgarna kommer vi vara tydligare i vilka vi är och vilka vi organiserar, vi är Frivilliga Samhällsarbetare och vi är ett tillsammans med alla lokalföreningar och medlemmar. Vi ska vända den dystra trenden med minskande medlemsantal och vi ska synas mer och vara stolta för allt det arbete vi tillsammans gör för våra medmänniskor och för förbundet.

Framtidssäkring och ökad relevans

Vi ser såväl i våra medlemsundersökningar som i generella trender i kring medlemskap och engagemang att vi och andra organisationer behöver möta nya och fler behov än tidigare. Därför vill styrelsen med de reviderade stadgarna införa en möjlighet att vara medlem utan att vara medlem i en lokalförening och minska detaljstyrningen i stadgarna. Självklart ska vi fortsätta arbeta för ökat antal medlemmar även i lokalföreningar men styrelsen vill också nå fler av de potentiella medlemmar som finns på orter där vi saknar lokalförening. Med ökad central hantering kommer vi kunna kommunicera mer med våra medlemmar och säkerställa att vi har de uppgifter och de lagmässiga grunderna vi behöver för att ha en god medlemsvård, något vi vill ska leda till ökat engagemang och ansvarstagande för föreningen såväl lokalt som nationellt.

Kommande process för lokal organisering och reviderade normalstadgar

Styrelsen vill med reviderade stadgar även påbörja en process för att, till kommande stämma 2025, presentera nya normalstadgar som ska kunna användas av befintliga lokalföreningar men framför allt för nya lokalföreningar. Detta tänker sig styrelsen ska ske genom gemensamma konferenser och regionala träffar, vi ska mötas och tillsammans se över hur vi ska organisera oss internt utifrån det ramverk de reviderade stadgarna för förbundet möjliggör.

Se frågor och svar på nästkommande sida.

Frågor och svar på förbundsstyrelsens förslag på reviderade stadgar:

Om förbundet tar in avgifterna har ju vi lokalt inga inkomster att redovisa i vår lokala förenings inkomster. Alltså inga medlemsavgifter i vår lokala förening och då ser vår kommun inte oss som en giltig lokal förening. Och kan inte söka bidrag. De ger ju bara bidrag till föreningar i kommunen som då måste ha registrerade medlemmar i vår lokala förening.

Här måste vi nog tydliggöra lite vad som faktiskt ändras, alla medlemmar som är ansluten till en lokalförening kommer vara det även fortsättningsvis. Detta betyder alltså att inga medlemmar "försvinner" på grund av detta. Vad gäller medlemsavgifter så kommer förbundet, som det framgår i underlaget, föra vidare 100 kr per medlem till lokalföreningen i medlemsavgift så ni kommer absolut kunna fortsätta redovisa medlemsintäkter och söka bidrag lokalt. Förhoppningen är att detta ska leda till ökat arbete med medlemsvärvning och att ni kanske därmed får ökat bidrag från kommunen.

Med nationella medlemskap, finns det inte en risk att urholka lokalföreningar, förbundet behöver stötta lokalföreningar för att få fler medlemmar?

Vi ser idag att vi saknas på väldigt många platser i landet trots att vi har närmare 50 lokalföreningar som gör ett fantastiskt jobb samt att vi når en bråkdel av alla de potentiella medlemmar vi har. För att skapa resurser för ökat stöd till lokalföreningarna vill därför förbundsstyrelsen införa möjligheten till medlemskap utan koppling till en lokalförening; men där större delen av den medlemmens medlemsavgift går till gemensam medlemsnytta och en sökbar fond för lokalföreningar. Vidare möjliggör det att behålla medlemmar när befintliga avdelningar lägger ner, här ser vi en chans till att framöver kunna återuppliva lokalföreningar vilket idag inte går eftersom medlemmarna har följt med föreningen.

En centralt satt medlemsavgift minskar lokalföreningarnas frihet och minskar intäkterna.

Målet med detta är att vända det sjunkande medlemsantalet innan det är för sent och istället öka antalet medlemmar i förbundet vilket kommer öka lokalföreningarnas intäkter och hållbarhet. Den fond vi kommer instifta syftar bland annat till att stötta de lokalföreningar som får minskade intäkter och vi ska se till att den är på plats i god tid inför årsskiftet. Avgiften på 50 kr per medlem till förbundet ersätts i förslaget med 100 kr per medlem till lokalföreningen, för många lokalföreningar innebär det ökade intäkter.

Om de 1300 medlemmar vi tappat sedan 2018 istället blivit nationella medlemmar hade vi haft 65 000 kr att dela ut till lokalföreningarnas verksamhet och satsningar, per år. Ambitionen med detta är att avlasta en administration som många lokalföreningar tycker är besvärande, kanske kan den besparade tiden leda till andra inkomster eller ökad nytta för våra medlemmar?

Vad händer med vår lokala medlemsavgift och de beslut vi redan tagit på vårt lokala årsmöte?

De kommer helt enkelt utgå och istället ersättas av den avgift förbundsstyrelsen beslutar om enligt de nya stadgarna. Vi kommer såklart meddela medlemmar detta och säkerställa att det sker en tydlig avisering från förbundet inför 2025.

Vad blir den nya medlemsavgiften och vad får vi lokalföreningar?

Styrelsens intention är att inför 2025 besluta om en individuell medlemsavgift om 150 kr varav 100 kr går till lokalföreningen. Av nationella medlemmars medlemsavgift går 100 kr till förbundet för digitala medlemsföreläsningar och medlemsadministration – något som gynnar alla medlemmar. Resterande 50 kr går till en sökbar fond för lokalföreningar som kan söka stöd för att möjliggöra deltagande på nationella träffar, arbete med lokal utveckling, medlemsvärning och så vidare. Denna fond kommer presenteras under 2025.

Vi har idag en lokal lösning där vår lokalförening bekostar både medlemsavgift och ansvarsförsäkring, kan vi fortsätta med det?

Tyvärr inte, medlemsavgift och ansvarsförsäkring kommer aviseras direkt till medlemmarna; men ni kan såklart välja att kompensera dem på olika sätt, varför inte bjuda alla medlemmar på julbord, ett presentkort eller något annat trevligt?

Varför gör vi detta just nu?

Vi har under flera år haft ett pågående arbete med att se över stadgarna och nu har vi fått den tid och kapacitet det kräver för att hantera de konsekvenser en revidering av stadgarna innebär. De sedan länge efterfrågade förenklingsåtgärderna av medlemsadministrationen och ansvarsförsäkring är två delar som vi löser med detta med målet att avlasta lokalföreningarna och frigöra tid till annat.

Varför uppdaterar vi inte stadgarna för lokalföreningar samtidigt?

Styrelsen gör avvägningen att vi behöver fokusera på en omställning på förbunds nivå först och skapa förutsättningar för fler interna samtal och minskad lokal administration innan vi går vidare och ser över normalstadgarna för lokalföreningar, den processen behöver också få ske utifrån förutsättningarna i de reviderade stadgarna, därför börjar vi med dem.

Medför inte namnbytet behov av ny logotyp och kostsamt arbete relaterat till det?

Styrelsen har valt att avsätta lite av de sparade medel förbundet har för att säkerställa ett gediget och hos lokalföreningarna förankrat arbete med stöd från en extern byrå. Målet är att allt ska vara klart tills det att de nya stadgarna börjar gälla och att vi då även ska kunna stötta våra lokalföreningar med grafiskt material, tillgängliga mallar och så vidare, allt för att förenkla och öka

igenkännbarheten. Detta gäller såklart bara lokalföreningar som har Frivilliga samhällsarbetare i namnet, ett antal styrelsen hoppas ökar med åren för att öka den interna vi-känslan och samhörigheten.

Hur kommer medlemmarna påverkas av detta?

Styrelsens ambition är att utveckla medlemsvården i samband med detta och kansliet har redan påbörjat ett arbete för att säkerställa en mer tidsenlig och personifierad medlemskommunikation och på sikt finns ambitioner om såväl fler digitala lösningar som fler medlemsförmåner. Den mest tydliga förändringar blir att medlemmarna kommer betala 2025 års medlemsavgift till förbundet, efter att förbundet aviserat via epost/sms/efaktura eller postalt.

Vad händer om vi inte byter stadgar?

Ja, då fortsätter vi som idag och vi kan inte genomföra viktigt utvecklingsarbete som hela organisationen behöver så väl.

Varför ändrar vi namnet, vi är väl kända idag?

Vad gäller kännedom har vi under årens lopp fått återkommande vittnesmål om att vi inte är så kända som vi skulle önska, och vi är övertygade om att vi med föreslagna förändringar kommer ha ett mycket mer känt arbete om ett år än vad vi har just nu, det kommer leda till ökat antal medlemmar, ökad effekt av vårt arbete och framför allt – en ökad gemensam stolthet för det arbete vi alla gör tillsammans.

En av de centrala delarna i att ha ett starkt varumärke och därmed hög igenkänningsfaktor är att ha just ett namn, idag har lokalföreningarna tre olika variationer, de flesta är Frivilliga samhällsarbetare medans andra är godman- och förvaltarförening eller förening för övervakare- och kontaktpersoners förening. Det finns inget förslag om att ändra namn på lokalföreningar i detta förslag, men vi ser att förbundet behöver harmonisera mer och därför läggs förslaget fram om att tydliggöra att vårt namn, förbundets namn, är Frivilliga samhällsarbetare.

Har det inte gått fort? Det känns som att lokalföreningarna inte har involverats nog mycket i detta arbete.

Mycket av det arbete som genomförs av förbundet sker via kansliet, och där har vi inte haft full bemanning förrän nu i februari, det har såklart påverkat tidsplanen men då stadgeändringar bara kan göras på ett ordinarie årsmöte ser inte styrelsen det som ett ansvarsfullt alternativ att vänta till nästa årsmöte. Vi har också lagt fram ett förslag om en process för att se över lokalföreningsstadgarna och vi har redan planer på fler gemensamma träffar inom förbundet; men

då är det också avhängt att den föreslagna stadgerevideringen går igenom så att vi nyttjar våra gemensamma resurser så effektivt och verksamhetsnyttigt som möjligt.

Det känns som om dessa stadgar skiljer sig mycket från våra nuvarande, tex vad ska tas upp på årsmötet och styrelsens roll där den får ett större mandat än idag.

Det finns flera reviderade formuleringar där större ansvar läggs på styrelsen, dels för att vi som förbund ska vara tidsenliga, dels för att vi ska hänga med i de krav våra bidragsgivare och samarbetspartners har på oss. Vidare ser vi ett ganska lågt engagemang på de senaste årsmötena där majoriteten av lokalföreningarna inte ens var representerade, om den utvecklingen får fortsätta finns det många risker framöver; här ser styrelsen att det är akut och att stadgar inte ska uppdateras löpande och med denna revidering vill styrelsen lägga fram ett förslag som kommer hålla över tid och vara en bra grund för fortsatt arbete för att stärka det lokala, en process vi ser fram emot.

Kommer vår lokalförening att behöva ändra i våra stadgar så det skall stämma överens med förbundets?

De som idag är lokalföreningar i förbundet kommer inte tvingas byta stadgar med detta förslag men de kommer behöva ändra dem utifrån de förändringar som görs på förbunds nivå, för att tex göra rätt med medlemsavgift och ombud till stämma. Förslaget är att ha en process kommande år för att jobba vidare med den lokala organiseringen, så det är något vi kommer kunna titta tillsammans på inför nästa års årsmöte i er lokalförening.

Hur mycket mer kommer all administration kosta förbundet när ni skall ta över all ekonomisk hantering, idag gör vi detta gratis?

Vi ser inte att detta kommer ta mer tid utan snarare kräva nya och mer digitala arbetssätt – något vi nya på kansliet är vana vid. Bara hantering av ansvarsförsäkring tar orimligt mycket tid idag samt att det ibland blir fel så vi ser snarare att det kommer avlasta lokalföreningar som idag signalerar att det tar för mycket tid men också förbundet som kommer kunna automatisera mycket av den hantering som idag är manuell i lokalföreningen, det kommer också bli enklare för medlemmen att betala och hantera sitt medlemskap och ansvarsförsäkring då fler betalsätt kommer bli tillgängliga.

Om vi har fler frågor i vår lokalförening, vad gör vi då?

Ni får gärna kontakta oss för möte med er lokala styrelse eller maila över era frågor så delar vi med oss av svaren både till er och här i denna lista. Ni kan kontakta vice förbundsordförande [Henrik Mörner](#) eller förbundssekreterare [Fredrik Nilsson](#).